



ACCESS

SĖKMINGI STARTUOLIAI: INVESTUOTOJO POŽIŪRIS

Ilja Laurs

2021 08 17

Interreg
Lietuva-Polska
European Regional Development Fund





ACCESS

Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo INTERREG V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos projektas „Paramos verslui sistemos akceleravimas“ (ACCESS), LT-PL-4R-301

<https://istartup.eu/>

<https://www.facebook.com/AccessInterreg>

<https://www.linkedin.com/company/access-lt-pl/>



Projekto partneriai

Interreg
Lietuva-Polska
European Regional Development Fund



KAUNO PREKYBOS,
PRAMONĖS IR
AMATŲ RŪMAI



BIAŁOSTOCKI
OBSZAR
FUNKCJONALNY



Startuoliai

A startup is a company whose purpose is to bring technology products or services to market. These companies deliver new technology products or services or deliver existing technology products or services in new ways.

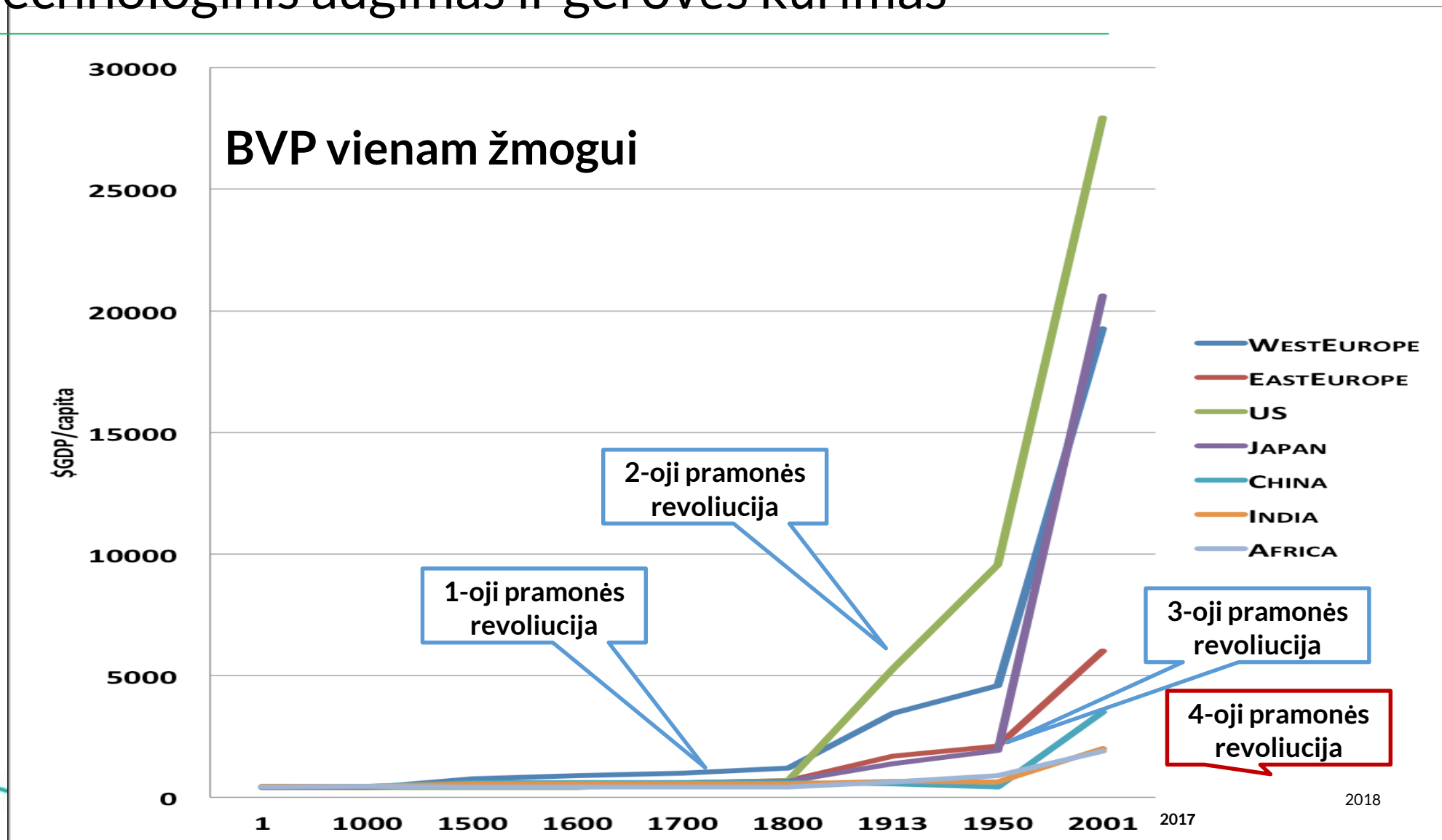
- ✓ Privati (nelistinguojama)
- ✓ Dažniausiai technologijų sektoriuje
- ✓ Verslo modelio ir produkto paieškos/ kūrimo/auginimo stadijoje



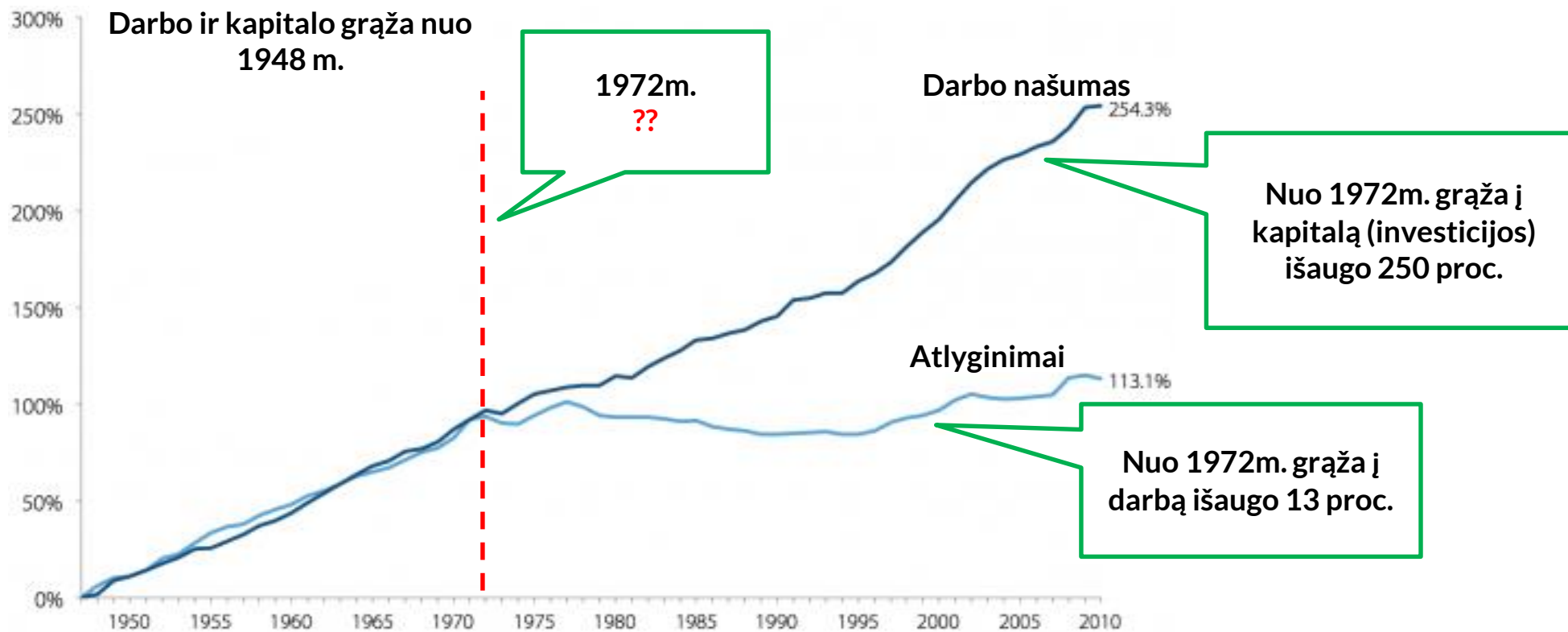
Investicinis kontekstas



Technologinis augimas ir gerovės kūrimas

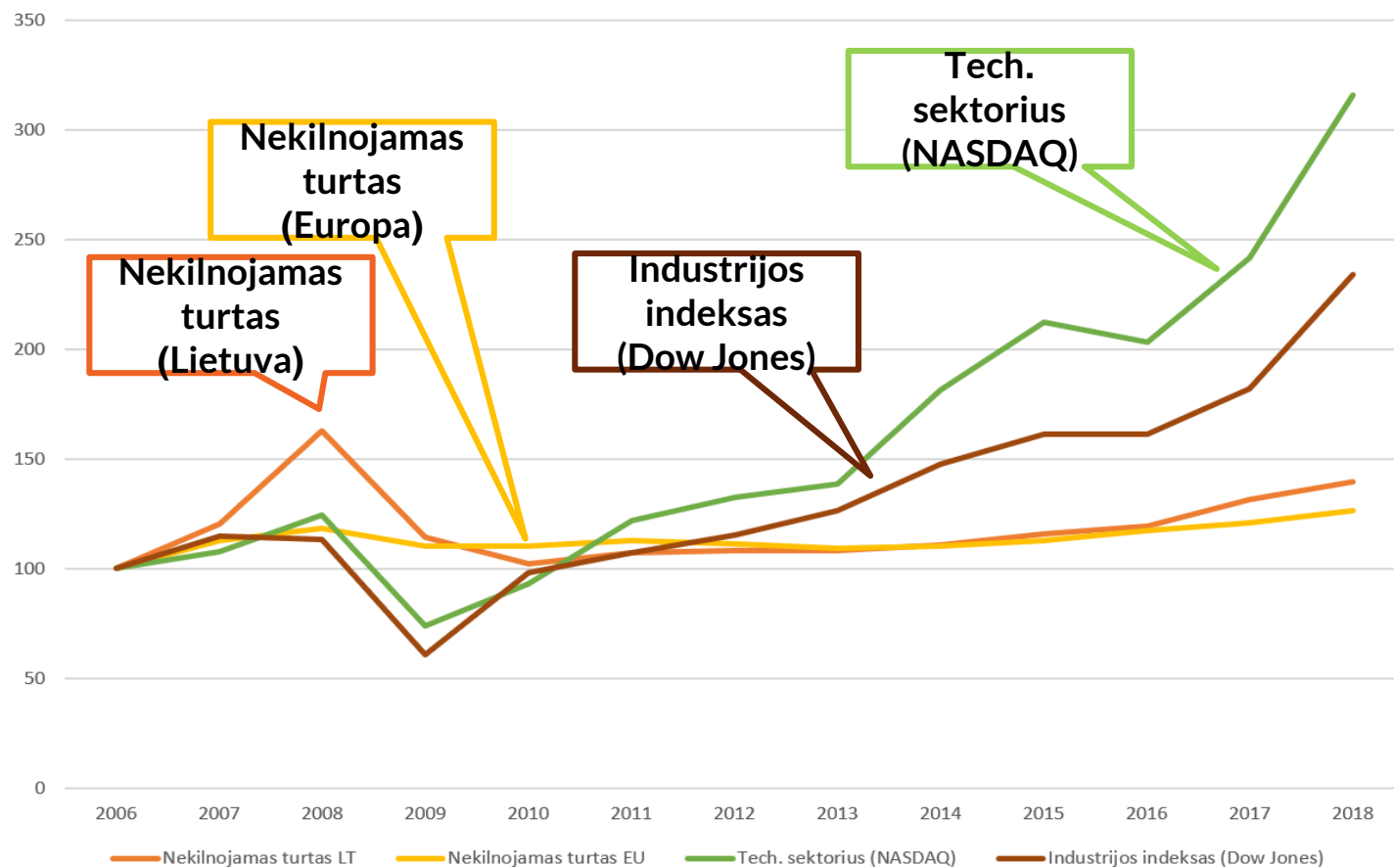


Darbo ir kapitalo grąža



Šaltinis: US Economic Policy Institute
** Pasverta iš infliacijos

Technologijos ir kitos turto klasės



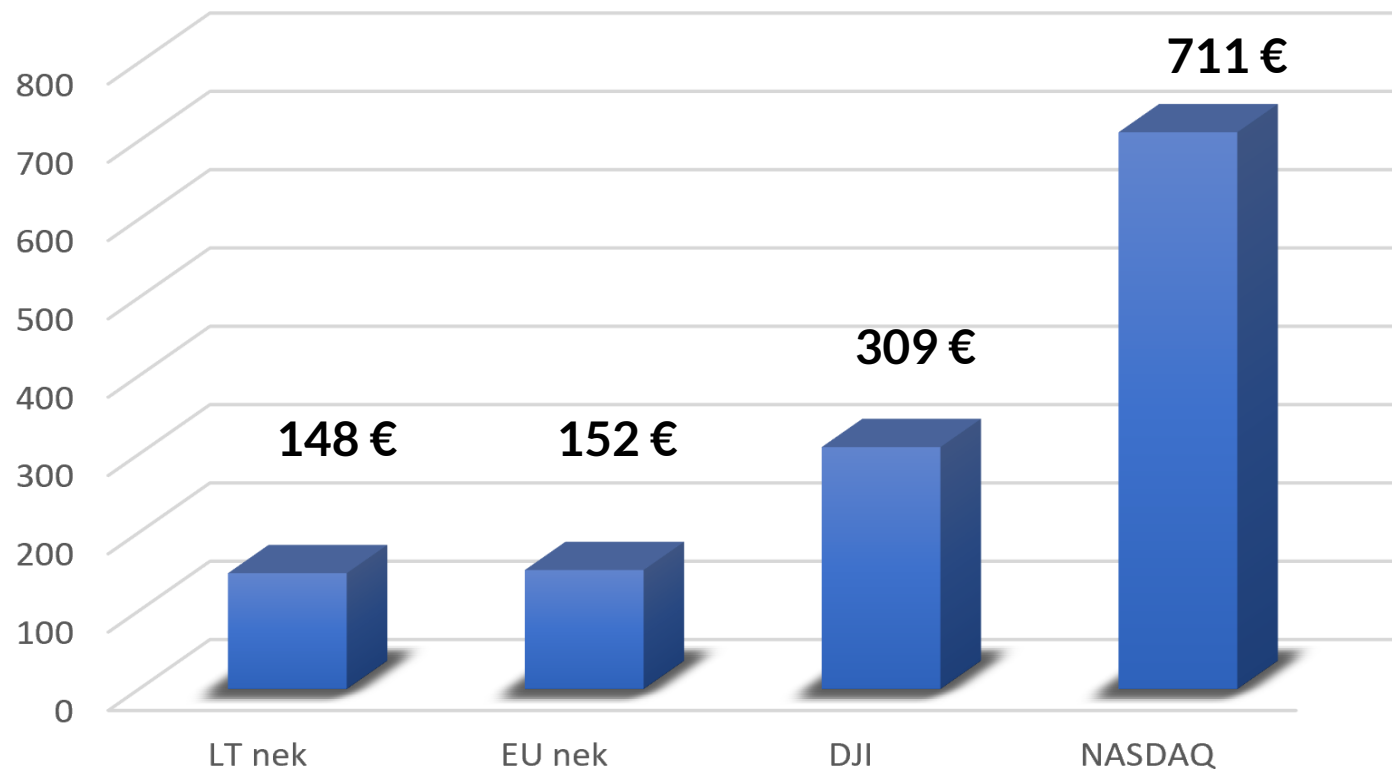
Technologijos ir kitos turto klasės

100€,
investuoti
2006 m.

kainuotų
2021 m.

Dėl infliacijos
100 EUR 2006m.
=
66 EUR 2021m.





Nekilnojamasis turtas/industrija/technologijos



Bankų indėlių palūkanos

Neinvestuoti pinigai
praranda vertę



attachment_guid	MĖNESIAI:	1 mėn	3 mėn	6 mėn	9 mėn	12 mėn	18 mėn	24 mėn	36 mėn	48 mėn	>60 mėn	Minimali įnašo suma
	„CITADELE“ BANKAS	%	%	%	%	0.05%	0.05%	0.05%	0.05%	%	0.05%	150 EUR
	SWEDBANK BANKAS	0.05%	0.05%	0.05%	0.05%	0.05%	0.05%	0.05%	0.05%	0.05%	0.05%	140 EUR
	SEB BANKAS	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100 EUR
	DANSKE BANK	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	145 EUR

Paskutinį kartą kredito įstaigos palūkanas keitė: **2021-04-20**



✓ Vidutinė metinė grąža apie 14%

✓ Aukštesnis volatilumas / grąža lyginant su kitais akcijų indeksais

✓ Pasyvi investicija

✓ Labai aukštas rizikos/grąžos santykis

✓ 10% sėkmės tikimybė su 1000%+ grąža

✓ Aktyvi investicija

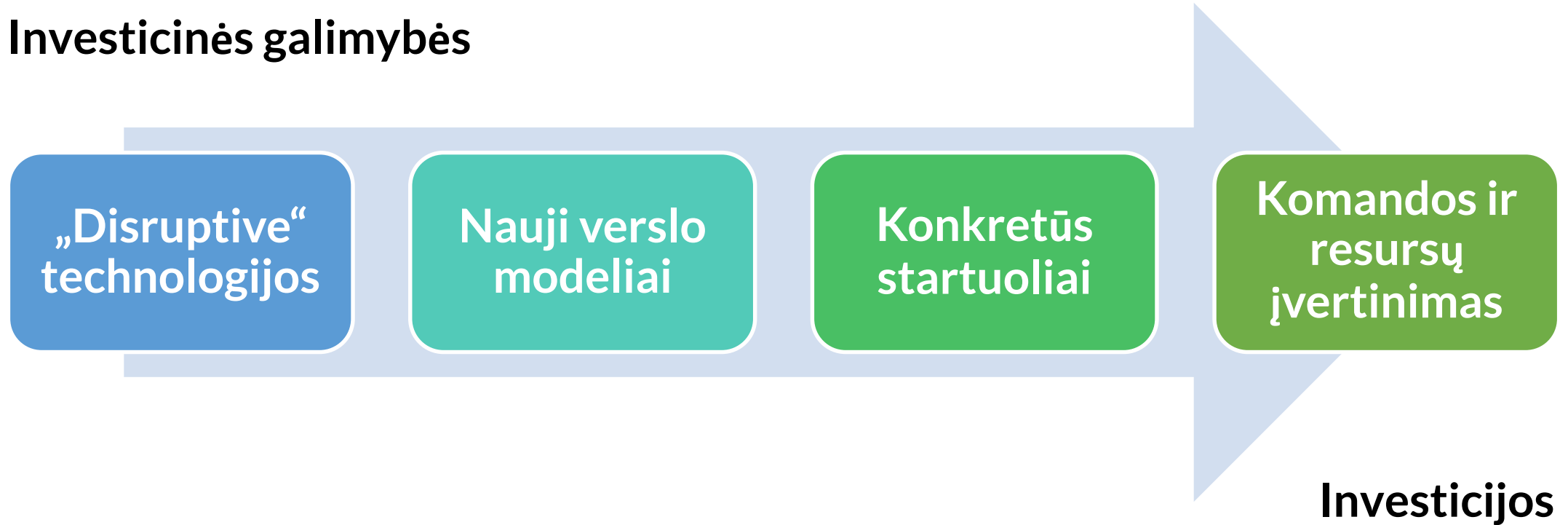


Investicijos į startuolius



„Top down“ procesas

Investicinės galimybės



Svarbiausia – įkūrėjo asmenybė



Tikra motyvacija, besiribojanti su obsesija, o ne noras „įsisavinti biudžetą“ ar užsidirbti.



Asmeninis rizikos prisiėmimas investuojant pinigus, laiką ar kt. resursus į savo startuolį.



Patirtis ir kompetencija – svarbu, bet pakanka tiesiog priimtino lygio.

Gera idėja ≠ verslas



Verslas turi turėti stiprų verslo modelį / uždirbti pinigus.



Verslas turi būti „marketable“, t.y. galėti konkuruoti reklamos terpėse / uždirbti daugiau, nei kainuoja reklama.

Tik 1% gerų idėjų gali būti verslu

Investuojama į žmogų o ne idėją

Bendri principai



Investicija į startuolius reikalauja aktyvaus dalyvavimo. „Neprižiūrimi“ pinigai dingsta.



Geriausias būdas – investicinis sindikatas su patikimu „lead“ investuotoju. Angelų/VC tinklai yra labai efektyvus.



Geriausias „įėjimo“ taškas – įrodytas verslo modelis („unit economics“), prieš startuolio augimą.



Instrumentai – tiesioginė nuosavybė arba konvertuojamos paskolos.

„Sweet minority spot“

- ✓ Ideali investicinė pozicija - 10-15% startuolio. Statistiškai, 15% pozicija neša aukštesnę absoliučią grąžą nei 30%.
- ✓ Investicijos ir grąžos apsauga per preferencijas, ne pozicijos dydį.
- ✓ Investuojama suma idealiu atveju ne didesnė už $\frac{1}{2}$ manomos tikrosios startuolio vertės (ne tas pats kaip valuacija).
- ✓ Tipiškas startuolis pereina 3 investicinius etapus, parduoda 50 proc. investuotojams. >50% investuotojų nuosavybė rizikinga („investuotojo kontroliuojama kompanija“).

Valuacija

- ✓ Optimizuojama sėkmės tikimybei, ne nuosavybės daliai.
- ✓ Ankstyvo etapo startuoliai negali būti vertinami įprastais EBIDA daugiklio ar kt. metodais, taikomi rinkos standartai. Pvz. EU valuacijos yra apie 300k EUR idėjos/komandos lygmenyje, JAV apie 1 mln.
- ✓ Įkūrėjų būsimasis įsitraukimas privalomas ir apskaitomas. Taikomi „vesting“ ir kt. apsaugos mechanizmai.
- ✓ Startuoliai, turintys pajamas ir augantys 2-4x/m. gali būti vertinami 10-20x metinės pajamos.

Portfelio valdymas

- ✓ Reguliarūs susitikimai privalomi (savaitinis/mėnesinis/kvartalinis).
- ✓ Griežta KPI/biudžetų kontrolė, labai daug įsitraukimo.
- ✓ „Cash is king“, visuomet optimizuojama pajamų augimui. Pajamų/augimo nuolatinis balansavimas ties lūžio tašką yra optimalu.
- ✓ Aiškus supratimas kiekvieno investicinio raundo tikslų. Investicija be aiškaus tikslo, nepakankamas investicijos dydis sekančiam etapui, „gerų pinigų siuntimas paskui blogus“ yra blogos praktikos.
- ✓ 10+ mažų investicijų yra geriau nei 1 didelė.



Sėkmingų startuolių principai



„Kaip“ yra taip pat svarbu, kaip „Kas“ ir „Ka“

✓
Eksperimento kainos ir trukmės mažinimas vietoj „dangoraižio statybų“. Mažiau pradinių išteklių lemia didesnę sėkmės tikimybę.

✓
Siekama greitų rezultatų, idealiu atveju – pajamų. Ilgas įsivažiavimas veda prie motyvacijos stokos. Motyvacijos praradimas – dažniausia startuolio nesėkmės priežastis.

✓
Rizikos valdymas ir pasirengimas nesėkmės scenarijams.

✓
Dėmesys produktui, o ne marketingui.

✓
«Vieneto ekonomika» svarbiau už mastą.

✓
Nuolatinės iteracijos vietoj linijinio produkto kūrimo.

Daug bandymų vietoj „didelių ilgų statybų“

1



Idėjos
išgryninimas /
MVP (Minimum
Viable Product)

2



Idėjos validacija
minimaliais
resursais. 100
EUR vietoj
100,000 EUR.

Pirmieji 10-20
pardavimų.

3



Rezultatų
įvertinimas,
grįžimas prie 1.



ACCESS

Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo
INTERREG V-A Lietuvos ir Lenkijos
bendradarbiavimo per sieną programos projektas
„Paramos verslui sistemos akceleravimas“ (ACCESS),
LT-PL-4R-301

<https://istartup.eu/>

<https://www.facebook.com/AccessInterreg>

<https://www.linkedin.com/company/access-lt-pl/>



Projekto partneriai

Interreg
Lietuva-Polska
European Regional Development Fund



KAUNO PREKYBOS,
PRAMONĖS IR
AMATŲ RŪMAI



BIAŁOSTOCKI
OBSZAR
FUNKCJONALNY